

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225/219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, http://www.smm.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 „Swedbank“, AB, kodas 73000

Savivaldybių administracijų
direktoriams
Savivaldybių administracijų
švietimo padalinių vadovams
Bendrojo ugdymo mokyklų
vadovams

2021- - Nr.
I

Kopija
Lietuvos Respublikos socialinės
apsaugos ir darbo ministerijai

DĖL MOKYMOSI PAGALBOS UŽTIKRINIMO

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimu Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ nustatyti ikimokyklinio, priešmokyklinio, bendrojo ugdymo programų organizavimo būdai karantino metu.

Vadovaujantis šiuo nutarimu bendrojo (pradinio, pagrindinio ir vidurinio) ugdymo programose dalyvaujantiems mokiniams ugdymas yra organizuojamas nuotoliniu būdu, išskyrus: specialiosiose mokyklose ir bendrojo ugdymo mokyklų specialiosiose klasėse ugdamus mokinius; pirminiame profesiniame mokyme, kuris vykdomas kartu su socialinių įgūdžių programa, besimokančius mokinius.

Tam, kad būtų galima operatyviai valdyti informaciją ir operatyviai priimti sprendimus, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija 2021 m. sausio 5–10 dienomis vykdė bendrojo ugdymo mokyklų (išskyrus specialiųjų, suaugusiųjų, ligoninių, sanatorinių mokyklų paskirčių grupės įstaigas), kuriose yra nuotoliniu būdu ugdomų 1–10 / I–IV gimnazijos klasių mokinių, apklausą. Apklausoje dalyvavo apie 70 proc. mokyklų (jose mokosi apie 218 000 mokinių). Bendrojo ugdymo mokyklų pateiktais duomenimis, mokyklose yra apie 25 000 mokinių, kuriems organizuojant ugdymą nuotoliniu būdu reikalinga mokymosi pagalba (papildomai konsultuoti, aprūpinti kompiuterine įranga, užtikrinti interneto ryšį, stiprinti motyvaciją), apie pusė jų yra tie mokiniai, kuriems skirtas nemokamas maitinimas ir / ar šeimos gauna socialinę paramą:

- apie 50 proc. tokių mokinių reikalingos papildomos įvairių dalykų konsultacijos;
- vos mažiau nei 50 proc. šių mokinių turi problemų su kompiuterine įranga ir / ar interneto ryšiu;
- apie 25 proc. įvardytų vaikų neturi motyvacijos mokytis;
- apie 10 proc. tokių mokinių tėvai nebendruoja su mokykla.

Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvoje yra apie 35 000 mokinių, augančių šeimose, kurios gauna socialinę paramą, apie 33 000 mokinių yra skirtas nemokamas maitinimas.

Ugdymą organizuojant nuotoliniu būdu, dalis vaikų patiria įvairių su mokymusi susijusių sunkumų. Siekiant užtikrinti visavertį nuotolinio mokymo funkcionavimą labai svarbu įtvirtinti jo

prieinamumą visiems mokiniams. Tai ypač aktualu gyvenantiems šeimose, kurios neturi pakankamai lėšų, socialinių įgūdžių ar motyvų tam, kad vaikams sudarytų tinkamas ugdymuisi namuose sąlygas.

Atsižvelgiant į tai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. lapkričio 4 d. nutarimo Nr. 1226 „Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo“ 2.2.9.9. papunktyje nustatyta, kad savivaldybių administracijos užtikrina vaikų, ugdomų pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, nuotolinį ugdymą, priežiūrą ir maitinimą įstaigose, užtikrinamos valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo nustatytas asmenų srautų valdymo, saugaus atstumo laikymosi ir kitas būtinas visuomenės sveikatos saugos, higienos, asmenų aprūpinimo būtinosiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis sąlygas tais atvejais, kai tėvai, tėčiai, globėjai, atstovai pagal įstatymą darbo funkcijas (darbus) privalo atlikti darbo vietoje ir negali užtikrinti vaikų, ugdomų pagal pradinio ugdymo programą, priežiūros namuose ir vaikai, ugdomi pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, neturi sąlygų mokytis namuose arba dėl kitų objektyvių priežasčių jiems reikalinga kita pagalba mokantis nuotoliniu būdu mokyklos vaiko gerovės komisijos sprendimu.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos nuomone, mokyklų vaiko gerovės komisijos turėtų įvertinti situaciją ir nustatyti tokius vaikus, kuriems pagalba mokantis nuotoliniu būdu yra būtina, o savivaldybių administracijos imtųsi priemonių, kad vaikams, kurie neturi sąlygų mokytis namuose arba dėl kitų objektyvių priežasčių reikalinga kita pagalba, būtų užtikrintas nuotolinis ugdymas, priežiūra ir maitinimas įstaigose, laikantis valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo nustatytų asmenų srautų valdymo, saugaus atstumo laikymosi ir kitų būtinų visuomenės sveikatos saugos, higienos, asmenų aprūpinimo būtinosiomis asmeninėmis apsaugos priemonėmis sąlygų.

Atkreipiame dėmesį, kad ugdymas vykdomas nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu ir savivaldybių administracijų paskirtose priežiūrai teikiančiose įstaigose (mokyklose, dienos centruose ar kt.) turi būti sudarytos sąlygos (internetu ryšys, kompiuteriai, jeigu nesusitariama, kad tuo pasirūpina tėvai) mokytis, paskirti asmenys, priežiūros paslaugoms teikti (nebūtinai pedagoginiai darbuotojai), pasitelkti savanoriai, vykdomas maitinimas (taip pat nemokamas maitinimas Socialinės paramos mokiniams įstatymo nustatyta tvarka), maitinimas atsineštu maistu, tėvams pageidaujant, ar įstaigoje paruoštu maistu.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro – valstybės lygio ekstremaliosios situacijos valstybės operacijų vadovo 2020 m. gruodžio 31 d. sprendimas Nr. V-3080 „Dėl vaikų, ugdomų pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas nuotolinio ugdymo, priežiūros ir maitinimo organizavimo įstaigose būtinų sąlygų“ (2021 m. sausio 20 d. sprendimo Nr. 106 redakcija) nustato, kad tais atvejais, kai tėvai, tėčiai, globėjai, atstovai pagal įstatymą privalo darbo funkcijas (darbus) atlikti darbo vietoje ir negali mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo programą, priežiūros užtikrinti namuose ar mokiniai neturi sąlygų mokytis namuose arba dėl kitų objektyvių priežasčių reikalinga kita pagalba mokantis nuotoliniu būdu mokyklos vaiko gerovės komisijos sprendimu, įpareigoti savivaldybių administracijas organizuojant vaikų, ugdomų pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas (toliau – mokiniai), nuotolinį ugdymą, teikti priežiūrą ir maitinimą įstaigose (toliau – priežiūros paslaugos) užtikrinant sprendime nustatytas būtinausias sąlygas.

Paaikškiname, kad maitinimas mokiniams, kuriems yra skiriamas nemokamas maitinimas, organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 patvirtintu Vaikų maitinimo organizavimo tvarkos aprašu. Jame yra nustatyta, kokia tvarka ir kada vaikams gali būti išduodami maisto daviniai. Pažymėtina, kad maisto daviniai gali būti išduodami tik karantino, ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ar įvykio laikotarpiu, jei tuo metu sustabdomas vaikų maitinimo paslaugų teikimas mokyklose, ir kai vaikui skirtas mokymas namuose, vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Kitiems mokiniams, jei nebus galimybių nusipirkti maisto valgykloje, turėtų būti sudarytos sąlygos pavalgyti atsineštą maistą iš namų.

Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija kartu su Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija yra parengusi ir išsiuntusi savivaldybėms Mokinių nemokamo maitinimo organizavimo ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir (ar) karantino metu metodines rekomendacijas (2020 m. rugpjūčio 19 d. raštas Nr. (1.1.11E-02)SD 4332 / SR-3842). Dokumento nuoroda:

[Mokinių nemokamo maitinimo organizavimo ekstremaliosios situacijos, ekstremaliojo įvykio ir \(ar\) karantino metu metodinės rekomendacijos.](#)

Švietimo, mokslo ir sporto ministras 2021 m. sausio 20 d. įsakymu Nr. V-85 „Dėl Mokymosi praradimų dėl COVID-19 pandemijos kompensavimo plano 2021 metams patvirtinimo ir projekto darbo grupės mokymosi praradimų dėl COVID-19 pandemijos kompensavimo plano 2021 metams veikloms įgyvendinti sudarymo“ patvirtino Mokymosi praradimų dėl COVID-19 pandemijos kompensavimo planą 2021 metams (toliau – Planas). Plane dėmesys skiriamas lygių galimybių kiekvienam mokiniui (įskaitant socialiai pažeidžiamas grupes) gauti kokybišką nuotolinį ugdymą užtikrinimui, mokyklų vadovų, pavaduotojų ugdymui ir mokytojų kompetencijų stiprinimui, tikslinės pagalbos abiturientams ir papildomo laiko mokymuisi skyrimui. Planas ir su jo įgyvendinimu susijusi informacija skelbiama, atnaujinama specialioje interneto svetainėje www.pagalbamokytis.lt.

Vadovaudamosi Planu, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija kartu su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija parengė Problemų, kylančių mokiniams dėl nuotolinio mokymo, identifikavimo ir pagalbos suteikimo algoritmą (toliau – Algoritmas). Šis Algoritmas skirtas savivaldybių administracijoms ir kitiems mokyklų steigėjams, ugdymo įstaigoms, kurios karantino metu teikia vaikų, ugdomų pagal pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, nuotolinį ugdymą, vaikų dienos centrams, kitoms įstaigoms ir (ar) organizacijoms teikiančioms ir organizuojančioms vaikų priežiūrą ir maitinimą. Algoritmas yra rekomendacinio pobūdžio, parengtas siekiant padėti identifikuoti mokinius, kuriems reikalinga pagalba, remiantis esama problemų identifikavimo, dalyko mokytojų, vaiko gerovės komisijos, mokyklų vadovų, vaikų dienos centrų ir savivaldybės bendradarbiavimo patirtimi. Algoritmą kiekviena savivaldybė ir jos mokykla gali prisitaikyti savo situacijai, galimybėms, kontekstui ir vaikų poreikiams.

Savivaldybės ir jų mokyklos, vaikų dienos centrai, kitos įstaigos ir (ar) organizacijos, kurios remsis šiuo Algoritmu planuodamos savo veiksmus turėtų ne tik kaip įmanoma greičiau pastebėti mokinius, kuriems reikia pagalbos, bet ir numatyti, kaip išitraukia mokykloje dirbantys mokytojai ir pagalbos mokiniui specialistai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai), kitos įstaigos ir (ar) organizacijos, atpažįstant ir numatant, kokios pagalbos ir paramos reikia mokiniams iš socialiai jautrių šeimų, kurie nuolat vėluoja prisijungti, nedalyvauja nuotolinėse pamokose, konsultacijose; laiku, iš dalies ar visiškai neatlieka užduočių, jiems sunkiai sekasi dirbti savarankiškai asinchroniniu būdu ir pan., laiku identifikuotų reikiamos pagalbos pobūdį ir ją suteiktų. Pagalba gali būti techninio pobūdžio (suteikiama kompiuterinė įranga mokiniui), specialioji (suteikiama švietimo pagalbos ir (ar) socialinių paslaugų specialistų pagalba), mokymosi pagalba (padedama atlikti savarankiškas užduotis ir pan.) ir/ar socialinė-emocinė pagalba (reikalinga emocinė, motyvacinė parama mokiniui, organizuojamas ir teikiamas nemokamas maitinimas). Algoritme išskiriami keli problemų identifikavimo ir pagalbos mokiniui teikimo lygmenys: pamokos, klasės, mokyklos, savivaldybės lygmuo bei individualios pagalbos teikimo lygmuo savivaldybių administracijų paskirtose vietose.

Prašydami savivaldybių administracijų ir kitų mokyklų steigėjų planuoti savo pagalbą mokykloms ir mokytojams, kurie padės užkirsti kelią mokymosi praradimams ar juos kompensuoti, įvertinti turimus resursus ir juos paskirstyti ar perskirstyti, įtraukiant pedagogines psichologines bei švietimo pagalbos tarnybas, vaiko gerovės komisijas ir konsultacinės metodinės pagalbos teikimą mokyklai ir mokytojui, taip pat siūlome kviesti ir vaikų dienos centrus, nevyriausybės organizacijas, savanorius įtraukti į pagalbos organizavimą bei teikimą mokiniui.

Mokykla, vaikų dienos centras ar kitos įstaigos ir (ar) organizacijos, bet kuriuo problemas sprendimo lygmeniu gali pasitelkti savanorius. Savanorystė mokyklose ar vaikų dienos centruose gali būti kontaktinė ir nekontaktinė. Savanoriai gali teikti nuotolines konsultacijas mokiniams, su

mokiniais kalbėtis jiems rūpimomis temomis, padėti nuotoliniu būdu atlikti savarankiškas užduotis. Savanoriai taip pat gali atvykti į įstaigas ir pagal susitarimą su įstaigos vadovu atlikti jiems patikėtas užduotis.

Atkreipiame dėmesį, kad tik išbandžius mokykloje visas galimas problemų sprendimų galimybes, kreipiamasi į savivaldybę, kad mokinys galėtų būti ugdomas mokykloje nuotoliniu būdu, jam teikiamos priežiūros paslaugos ir nemokamas maitinimas (jeigu yra paskirtas). Svarbu, kad savivaldybės administracija identifikavusi pagalbos vaikui poreikį ir, nukreipdama mokinį į mokyklą arba vaikų dienos, atvirus jaunimo centrus ar kitą paskirtą vietą, kur bus sudarytos sąlygos jo priežiūrai, maitinimui ir kitai pagalbai, įpareigotų mokyklas paskirti atsakingą asmenį, kuris toliau rūpintųsi mokiniu, nesvarbu, kurioje įstaigoje jam būtų teikiamos priežiūros paslaugos. Mokyklų vadovų paskirti atsakingi asmenys turėtų žinoti mokinio pamokų tvarkaraštį, prisijungimų prie pamokų duomenis, ir kitą, būtiną žinoti, informaciją (ar mokiniui teikiamas nemokamas maitinimas, reikalinga specialistų pagalba ir pan.). Mokyklų vadovų paskirti atsakingi asmenys turėtų bendradarbiauti su vaikų dienos centrais perduodami jiems informaciją, susijusią su mokinio mokymu(si).

Rekomenduojame į pagalbos vaikui ir šeimai procesą pagal poreikį įtraukti socialinius darbuotojus darbui su šeima, atvejo vadybininkus (jei šeimai paskirta atvejo vadyba), ir (ar) kitus specialistus, su kuriais kartu būtų skatinami mokinio atstovai pagal įstatymą užtikrinti vaikui tinkamas mokymosi nuotoliniu būdu sąlygas ir padėti jam mokymosi procese (skiriant socialines paslaugas ir pan.).

Atkreipiame dėmesį, kad mokyklos, vaikų dienos centro ar kitos įstaigos ir (ar) organizacijos kreipimasis į Vaikų teisių apsaugos tarnybą turėtų būti krašutinė priemonė, neradus kito galimo pagalbos vaikui ar ir jo tėvams (atstovams pagal įstatymą) pagalbos ir paramos problemos sprendimo būdo, ar esant galimai grėsmei vaiko gerovei. Kitais atvejais siūloma ne tik bendradarbiauti su savivaldybėse esančiomis institucijomis, bet ir svarstyti klausimą dėl vaikui ir jo šeimai koordinuotai teikiamų švietimo, socialinių ir sveikatos priežiūros paslaugų teikimo.

Savivaldybių administracijos viešina, kaip mokiniai, kurie neturi sąlygų mokytis namuose arba dėl kitų objektyvių priežasčių reikalinga kita pagalba mokantis nuotoliniu būdu mokyklos vaiko gerovės komisijos sprendimu, mokosi nuotoliniu būdu paskirtose įstaigų patalpose, teikiant priežiūrą ir maitinimą.

Dėkojame už sutelktą darbą ir bendradarbiavimą.

PRIDEDAMA. Problemų, kylančių mokiniams dėl nuotolinio mokymo, identifikavimo ir pagalbos suteikimo algoritmas, 1 lapas.

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos kancleris

Julius Lukošius

Aušra Jankauskienė, tel. 8 619 55 449, el. p. Ausra.Jankauskiene@smm.lt

Sandra Valavičiūtė, tel. 8 5 2191257, el. p. Sandra.Valaviciute@smm.lt